

Status for IRENA November 2007

Af Preben Maegaard

Et vedvarende energiagentur skal for at få gennemslagskraft have samme status i forhold til vedvarende energi, som IAEA og EURATOM har i forhold til atomkraft og IEA i forhold til de fossile brændsler og dermed være regeringernes primære og autoritative reference, når det gælder vedvarende energi.

Et sådant agentur har været under forberedelse siden 1981, hvor det første gang blev foreslået af Willy Brandt på konferencen for vedvarende energi i Nairobi. Senere blev det bragt op på miljøkonferencen i Rio i 1992, men blev bremset af specielt USA, olielandene og flere FN organer.

Siden har det haft støtte i den tyske forbundsdag, hvor et flertal af folkevalgte flere gange har henstillet til regeringen at arbejde videre hermed. På den internationale regeringskonference for vedvarende energi i Bonn i 2004 var det forventet, at den tyske regering ville foreslå, at der blev taget initiativ til et internationalt agentur for vedvarende energi, kaldet IRENA. Men i sidste øjeblik modsatte miljøminister Jürgen Trittin (de Grønne) sig, at der blev foreslået et IRENA. I stedet har man fået det uforpligtende netværk REN21.

IRENA blev imidlertid et led i det tyske regeringsgrundlag fra 2005 mellem SPD og unionspartierne og i 2007 besluttede kansler Angela Merkel, at der skulle arbejdes videre med forberedelserne til et IRENA. I sidste halvdel af 2007 har tre tyske seniorambassadører besøgt ca. 30 lande og manglede endnu (ultimo november 2007) at besøge ca. 10 lande for at opnå deres støtte til et internationalt agentur for vedvarende energi.

Landene, hvor der har været konsultationer, er blevet udvalgt som enten pro-vedvarende energi eller som strategisk vigtige. Blandt sidstnævnte har USA, Canada og Japan afvist at støtte et IRENA. Ellers er der støtte fra langt de fleste af de besøgte lande. Vi er ikke bekendt med om Danmark er blevet konsulteret og hvorledes den danske regering i givet fald har reageret på den officielle henvendelse fra Tyskland. Tidligere har vi hørt en højtstående dansk politiker afveje ideen med et IRENA med kommentaren, at "der er internationale organer nok". Vedkommende har åbenbart ikke kendskab til magtforholdene indenfor den globale energisektor.

Under World Renewable Energy Assembly, WREA, i Bonn i november 2007 oplyste Dr. Hermann Scheer, MdB og modtager af den alternative Nobelpris, at kredsen af lande som tilslutter sig et IRENA i foråret 2008 vil mødes for at skrive et *memorandum of understanding* som forberedelse til stiftelse af et IRENA. Senere i 2008 vil kredsen af lande invitere alle verdens lande til et møde, hvor IRENA vil blive stiftet, og hvortil alle lande bliver indbudt til at være medlemmer. På dette møde vil det endvidere blive bestemt, hvor agenturet skal have hovedsæde. Styrelse, vedtægter, finansiering og tilsvarende overordnede forhold vil endvidere blive aftalt.

IRENA skal ikke betragtes som en del af FN-familien; det vil der aldrig kunne blive enighed om. Der vil være tale om et initiativ taget af et antal regeringer, der i fællesskab vil fremme en international interesse ligesom regeringerne tidligere har dannet mange internationale organisationer, som ikke må forveksles med NGO'er. Nævnes kan ESA, NATO om mange flere; også IAEA og IEA blev stiftet efter den beskrevne model.

Ideen til et IRENA var temaet på en større NGO-konference i Berlin i 2001. IRENA bliver støttet af en lang række vedvarende energiorganisationer.